

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2021 m. kovo d. sprendimu Nr. TS-

PATVIRTINTA
Kupiškio etnografijos muziejaus
direktoriaus 2021 m. kovo d.
įsakymu Nr. V-

**KUPIŠKIO ETNOGRAFIJOS MUZIEJAUS
2021–2023 METŲ STRATEGINIS PLANAS**
Asignavimų valdytojo kodas 188210864

Misija – kaupti, saugoti, restauruoti, tyrinėti, skleisti kultūros, istorijos, gamtos objektų, Kupiškio krašto paveldo vertybes ir formuoti žmogaus istorinę, kultūrinę, socialinę patirtį tradicinėmis ir šiuolaikinėmis komunikacijos priemonėmis.

1. SITUACIJOS ANALIZĖ

1. Išorinės aplinkos analizė

Kupiškio etnografijos muziejus (toliau – Muziejus) yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Muziejaus nuostatai, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas, kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

1.1. Teisiniai veiksniai

Muziejaus veikla planuojama atsižvelgiant į nacionalinius ir Savivaldybės strateginius dokumentus. Kupiškio etnografijos muziejaus 2021–2023 metų strateginis planas atitinka Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. TS-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), ir Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 19 d. sprendimu Nr. TS-74, prioritetus, tikslus ir uždavinius. Šis strateginis planas atitinka Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. ĮV-247 patvirtintas muziejų plėtros strategines kryptis 2015–2020 m., Muziejaus 2020–2030 m. strateginės veiklos kryptys ir prioritetai nustatomi remiantis ilgos ir vidutinės trukmės planavimo dokumentais:

Lietuvos kultūros politikos kaitos gairėmis, patvirtintomis 2010 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“;

2020–2030 metų nacionaliniu pažangos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998;

Lietuvos kultūros politikos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Lietuvos kultūros politikos strategijos patvirtinimo“;

Nacionaline muziejų koncepcija pagal tvaraus vystymosi principus, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. ĮV-755 „Dėl Nacionalinės muziejų koncepcijos pagal tvaraus vystymosi principus patvirtinimo“;

Respublikos muziejų įstatymu (1995, Nr. 53-1293; 2003, Nr. 59-2638);

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. IX-2015 „Dėl valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija“ Lietuva 2030“ patvirtinimo“;

Lietuvos kultūros politikos kaitos gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“.

Nustatyti tikslai, uždaviniai ir prioritetinės sritys leidžia planuoti veiklą taip, kad būtų užtikrintas racionalus žmonių, finansinių ir materialinių išteklių paskirstymas ir efektyvus jų valdymas.

1.2. Ekonominiai veiksniai

Muziejus yra biudžetinė įstaiga, todėl Lietuvos ekonominė situacija ir vykdoma finansų politika turi tiesioginę įtaką infrastruktūros būklei, žmogiškiesiems ištekliams, teikiamų paslaugų gausai, veiklos kokybei. Komunalinių, ryšių, kitų paslaugų išlaidos, darbuotojų atlyginimai apmokami iš Kupiškio rajono savivaldybės administracijos dotacijų. Dokumentų fondas formuojamas didžiąja dalimi iš valstybės skiriamų tikslinių lėšų. Muziejaus veiklos efektyvumas tiesiogiai priklauso nuo finansinių išteklių, proporcingo ir tikslingo finansavimo, gaunamo iš valstybės ir Savivaldybės biudžetų. Muziejus finansuojamas iš Kupiškio rajono savivaldybės skiriamų asignavimų, specialiųjų programų, vykdomų projektų lėšų, patalpų nuomos bei gaunamos paramos: 1,2 proc. gyventojų pajamų mokesčio ir iš privačių rėmėjų.

Ekonominiai Lietuvos valstybės rodikliai per paskutiniuosius metus nebuvo patys geriausi dėl COVID-19 pandemijos. Pandemija atsiliepė Muziejui: sumažėjo lankytojų skaičius, edukacinė veikla sustojo, patalpų nuoma buvo labai ribota. Atsižvelgiant į 2020 m. patirtį dėl COVID-19 pandemijos eigos ir atsinaujinančių bangų bei jų ilgalaikio poveikio lankytojams ir Muziejaus paslaugų prieinamumui 2021–2023 m. numatomos nepalankios realybės nulemtas Muziejaus lankytojų skaičiaus sumažėjimas. Muziejus yra parengęs ir aktyviai įgyvendina veiklos plano priemones, kuriomis siekiama sumažinti neigiamą COVID-19 pandemijos poveikį Muziejaus veiklai ir jos rezultatams, tačiau daugelis neigiamų aplinkybių yra visuotinės ir Muziejaus pastangomis neįveikiamos. Efektyviausios neigiamų COVID-19 pandemijos padarinių

neutralizavimo priemonės, numatytos muziejaus veiklos plane yra parodų rengimas virtualioje erdvėje, naujų e-paslaugų ir e-produktų rengimas ir pristatymas virtualiai, intensyvi informacinė sklaida. Taip pat planuojama aktyviau ir intensyviau vykdyti alternatyvias veiklas, kurios tiesioginiais kontaktais nesusijusios su lankytojais. Tai mokslinė tiriamoji veikla, vertybių konservavimas ir restauravimas, leidyba, inventorinimas, skaitmeninimas ir pan. Tokiu būdu muziejaus ir jo darbuotojų veiklos intensyvumas iš esmės išlieka nepakitęs, o keičiasi tik veiklos akcentai.

Muziejaus siekiamybė yra užtikrinti, kad ateityje apsilankymų Muziejuje skaičius stabilizuotųsi maždaug ties 4000 tūkst. vienetų per metus riba. Tačiau 2021 m. planuojamas žymiai mažesnis lankytojų skaičius, atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją dėl COVID-19 pandemijos bei prognozuojant, kad karantinas ar kitos ypatingos sąlygos užsitęs sunkiai numanomą laiką, o jų pasekmės turės didelę inerciją ir neabejotinai bus ilgalaikės.

Pagrindiniai numatyti veiksmai ir veiklos yra Muziejaus 2021–2023 metų strateginio veiklos plano strateginį tikslą įgyvendinančios programos aprašyme, siekiant išlaikyti muziejaus teikiamų paslaugų ir kuriamų produktų kokybiškumą ir kuo platesnį prieinamumą visuomenei.

1.3. Socialiniai veiksniai.

Kupiškio muziejus yra įstaiga, kuri teikia paslaugas visų socialinių grupių ir įvairaus amžiaus lankytojams. Socialiniai veiksniai, įtakojantys Muziejaus veiklą:

- mažėjantis gyventojų skaičius rajone;
- spartus gyventojų senėjimas;
- augantis socialiai pažeidžiamų visuomenės narių skaičius, didėjanti socialinė atskirtis, aukštas nedarbo lygis;
- vartotojiškų gyvenimo nuostatų dominavimas visuomenėje;
- maži muziejininkų atlyginimai, įtakojantys kvalifikuotų ir motyvuotų specialistų stoką;
- kaimo vietovėse sumažėjus ar sunykus viešųjų institucijų tinklui, Muziejus yra viena iš tų vietų, kuri tenkina Kupiškio krašto bendruomenės kultūrinius poreikius.

Kupiškio etnografijos muziejuje 90 proc. darbuotojų turi humanitarinį išsilavinimą. Muziejininkai tobulina kompetencijas įvairiuose seminaruose, konferencijose, atlieka stažuotes Lietuvos nacionaliniuose muziejuose. Muziejininkams sudaromos sąlygos tobulinti kvalifikaciją ir pačiame Muziejuje. Darbuotojai nuolat skatinami rašyti istorines publikacijas, mokslinius straipsnius, tyrinėti rinkinius, rengti projektus ir juos įgyvendinti, skaitmeninti ir eksponatus kelti į LIMIS sistemą.

Kaip pelno nesiekianti organizacija, Muziejus yra sukūręs lanksčią kainų ir nuolaidų sistemą, kurios dėka Muziejaus lankytojai ekspozicijas, parodas, renginius, projektų pristatymus

gali lankyti nemokamai.

Ypatingą dėmesį 2021–2023 m. numatoma skirti vaikų ir jaunimo etnokultūriniam švietimui bei jaunojo Muziejaus lankytojo ugdymui. Planuojama per projektinę veiklą įdiegti kuo daugiau interaktyvių priemonių tiek muziejaus, tiek ir struktūrinių padalinių ekspozicijose bei edukacinėse veiklose.

2. Vidinės aplinkos analizė

2.1. Teisinė bazė

Kupiškio etnografijos muziejus – juridinis asmuo ir yra pavaldus steigėjui – Kupiškio rajono savivaldybės tarybai. Muziejaus veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu ir kitais teisės aktais, Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais bei mero potvarkiais, Kupiškio etnografijos muziejaus nuostatais.

Darbo tvarką Muziejuje apibrėžia Kupiškio etnografijos muziejaus vidaus darbo tvarkos taisyklės. Muziejaus ir jo struktūrinių padalinių tikslai, uždaviniai, funkcijos, teisės ir pareigos įteisintos pareigybių aprašymuose. Muziejuje veikiančių komisijų, Muziejaus tarybos veiklą reglamentuoja jų nuostatai. Mokamos paslaugos teikiamos vadovaujantis Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. TS-237. Muziejaus veikla organizuojama vadovaujantis Muziejaus direktoriaus įsakymais bei tvarkų aprašais.

2.2. Organizacinė struktūra

Kupiškio etnografijos muziejus – centralizuota sistema, kurios struktūrą sudaro Muziejaus fondai bei struktūriniai padaliniai:

- Adomo Petrausko muziejus;
- Laukminiškių kaimo muziejus;
- Veronikos Šleivyčės paveikslų galerija;
- Uoginių amatų centras.

Įstaiga priklauso III kategorijai. Muziejaus fondus sudaro pagrindinis fondas, turintis 8 skyrius: buitį-etnografiją (BE), fotografiją (F), spaudiniai (SR), dokumentai (D), menas (M), numizmatika (N), archeologija (A), fonoteka (FO) ir pagalbinis fondas, kurį sudaro blogesnės būklės ir vertės eksponatai. Muziejuje yra archyvas ir biblioteka.

Aukščiausias valdymo organas – direktorius. Muziejuje veikia dvi tarybos: Muziejaus taryba, fondų komplektavimo taryba. Muziejaus taryba veikia kaip patariamasis Muziejaus veiklos vertinimo padalinys, svarstantis Muziejaus veiklos metinius ir perspektyvinius planus, Muziejaus veiklos tobulinimo galimybes, projektų rašymo ir įgyvendinimo eigą, aptaria kalendorinių metų biudžetą ir jo vykdymą, išskirtinių renginių, parodų rengimo koncepcijas, ekspozicijų atnaujinimo

galimybes ir t.t.

2.3. Žmogiškieji ištekliai

Muziejuje dirba 14 žmonių: iš jų 7 muziejininkai, 3 administracijos darbuotojai, 4 techninio personalo. Muziejaus darbuotojų amžiaus vidurkis yra 48 metai. Devyni darbuotojai turi aukštąjį išsilavinimą, vienas aukštesnįjį, keturi vidurinį. Etatų skaičius – 13,5 et.

Muziejininkų tiesioginis darbas, pagal pareigybių aprašymą, yra muziejinių eksponatų kaupimas, fiksavimas, aprašymas, vertinimas, saugojimas, inventorinimas, populiarinimas, sklaida, skaitmeninimas ir kėlimas į LIMIS sistemą, atrinkimas restauravimui ir konservavimui, ekspozicijų atnaujinimui, istorinių duomenų apie kraštą paieška, istorinių tyrimų vykdymas, parodų organizavimas ir pristatymas, projektų rengimas ir įgyvendinimas, katalogų, knygų leidyba ir publikavimas, lauko lokalinės medžiagos rinkimas, sisteminimas, publikavimas, informacijos suteikimas apie Kupiškio krašto istoriją, edukacinės veiklos vykdymas. Muziejininkai veda istorinę atmintį puoselėjančius integruotus renginius, rengia kilnojamąsias ir virtualias parodas, rašo mokslinius-tiriamuosius, informacinius straipsnius, atlieka švietėjišką veiklą, rengia kalendorinių metų, mėnesių planus ir ataskaitas, dalyvauja konferencijose, seminaruose, kituose renginiuose.

2.4. Technologiniai veiksniai.

Muziejaus kompiuterinį tinklą sudaro 10 kompiuterizuotų darbo vietų. Ekspozicijose interaktyvus terminalas pristato muziejaus ir Kupiškio krašto istoriją. Muziejuje yra 7 vienetai planšetinių kompiuterių. Jie naudojami edukacinėse veiklose bei ekspozicijų pristatymams. Muziejaus fonduose sukaupiti eksponatai reguliariai skenuojami ir keliama į LIMIS sistemą.

Informacija, susijusi su Muziejaus veikla, skelbiama interneto svetainėje, socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje, „YouTube“ kanale.

2.5. Planavimo sistema

Muziejus ir jo struktūriniai padaliniai savo veiklą planuoja vadovaudamiesi Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginiu veiklos planu, Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano priemonėmis, atsižvelgiama į žymių žmonių jubiliejus, rajone vykstančius renginius, šventes, laimėtus projektus, Lietuvos muziejų asociacijos, Kultūros ministerijos nurodytus prioritetus, Muziejaus tarybos nutarimus.

Direktorius, vadovaudamasis Kupiškio etnografijos muziejaus ir jo struktūrinių padalinių kalendorinių metų veiklos strategija, sudaro rinkodaros, atsiskaitymo, kvalifikacijos kėlimo planus. Fondų saugotojas rengia rinkinių komisijos, muziejinių vertybių restauravimo ir prevencinio konservavimo planus.

Muziejaus direktorius, vadovaudamasis Muziejaus taryboje pateiktais pasiūlymais, priimtais nutarimais dėl Muziejaus kitų metų biudžeto planavimo rengia perspektyvinį įstaigos biudžeto planą. Nuo 2016 m. muziejininkai rengia kalendorinių metų mėnesinius planus ir jų ataskaitas.

Planų vykdymas aptariamas individualiai su direktoriumi.

Muziejaus veikla organizuojama vadovaujantis trejų metų laikotarpiui rengiamu strateginiu veiklos planu, patvirtintu teisės aktų nustatyta tvarka ir metine veiklos programa.

Direktorius už Muziejaus veiklą atsiskaito Kupiškio rajono savivaldybės tarybai. Muziejinės veiklos planai ir ataskaitos yra viešinami interneto svetainėje www.etnografijosmuziejus.lt ir aptariami Muziejaus taryboje.

2.6. Finansiniai ištekliai

Muziejus biudžetinė įstaiga, kurios finansinius išteklius sudaro Kupiškio rajono savivaldybės asignavimai, specialiųjų programų lėšos, projektinės lėšos, paramos lėšos. Finansiniai ištekliai naudojami darbuotojų darbo užmokesčiui, patalpų eksploatacijai, priežiūrai. Papildomų lėšų Muziejus gauna teikdamas mokamas paslaugas ir rengdamas projektus.

2.7. Vidaus darbo kontrolės sistema

Muziejaus vidaus kontrolės sistema yra apibrėžta apskaitos politikoje ir finansų kontrolės taisyklėse. Vidaus kontrolės sistemos tikslas – užtikrinti, kad Muziejaus veikla būtų organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymais, nutarimais, kad būtų laikomasi teisės aktų nustatytos tvarkos, turtas bei įsipareigojimai apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, neteisėto valdymo ir kitų neteisėtų veikų, veikla būtų vykdoma laikantis finansų valdymo principų, informacija apie finansinę ir kitą veiklą būtų teikiama teisingai ir patikimai teisės aktų nustatyta tvarka.

Muziejaus veiklą reglamentuoja steigėjo patvirtinti Kupiškio etnografijos muziejaus nuostatai, darbuotojų pareigybių aprašymai.

Vidaus darbo kontrolę vykdoma vadovaujantis Muziejaus direktoriaus įsakymais, patvirtintomis tvarkomis ir kitais dokumentais bei parengta Kupiškio muziejaus planavimo ir atsiskaitymo tvarka.

Muziejuje du kartus per mėnesį vyksta darbuotojų pasitarimai, kuriuose analizuojama Muziejaus ir jo struktūrinių padalinių veikla. Pirmą metų ketvirtį vyksta darbuotojų susirinkimas, kuriame aptariami metų veiklos rezultatai, pasiekimai ir trūkumai.

Vidaus darbo priežiūra vykdoma vadovaujantis direktoriaus įsakymu patvirtinta tvarka, vidaus tvarkos taisyklėmis. Muziejaus ir struktūrinių padalinių darbo priežiūra vykdoma pagal parengtą veiklos planavimo ir atsiskaitymo tvarką.

2. SSGG ANALIZĖ

1. Stiprybės

1.1. Gera geografinė ir strateginė padėtis Rytų Aukštaitijos regione.

1.2. Muziejus įsikūręs vietinės reikšmės paveldo objekte – buvusioje Kupiškio miesto

senosios mokyklos pastate (statytas 1823 m.), kuris yra turistų ir poilsiautojų traukos objektas.

1.3. Patrauklus miesto ir jo prieigų kraštovaizdis, ekologiška aplinka.

1.4. Vyksta nuoseklus bendravimas ir bendradarbiavimas su Lietuvos nacionaliniais, respublikiniais, savivaldybių žinybiniais muziejais, kultūros, mokslo ir ugdymo įstaigomis.

1.5. Muziejus yra Lietuvos muziejų, savivaldybių muziejų asociacijos narys.

1.6. Vykdoma projektinė, kraštotyrinė, mokslinė-tiriamoji informacinės sklaidos veikla.

1.7. Didėjantis visuomenės susidomėjimas ekspozicijomis, renginiais, leidiniais, parodomis, projektais, edukacine veikla.

1.8. Naujos veiklos kryptys, galinčios pritraukti ir sudominti potencialius Muziejaus ekspozicijų, edukacijų ir renginių lankytojus.

1.9. Galimybės rengti virtualius turus, pažintines ekskursijas, parodas, pristatyti ekspozicijas, išskirtinius eksponatus virtualioje erdvėje.

1.10. Bendraujama ir bendradarbiaujama su Kupiškio rajono savivaldybe, VŠĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centru, VŠĮ Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centru, Kupiškio kultūros įstaigomis ir jų filialais, Kupiškio rajono ugdymo įstaigomis, Kupiškio rajono savivaldybės viešąja biblioteka.

1.11. Dalyvavimas europiniuose ir respublikiniuose projektuose atveria galimybes gerinti materialinę bazę, plėsti paslaugas įvairioms bendruomenės grupėms bei tobulinti personalo administracinius gebėjimus.

1.12. Platus paslaugų spektras: ekskursijos (lietuvių, rusų, anglų kalbomis), įvairi edukacinė veikla, renginių organizavimas, erdvių nuoma.

1.13. Lankstumas: ekskursijų trukmės, turinio, formos pritaikymas pagal poreikį.

2. Silpnybės

2.1. Dėl blogos pastatų būklės ir finansų trūkumo nėra galimybių atnaujinti ekspozicijų Laukminiškių kaimo muziejuje, Veronikos Šleivytytės galerijoje.

2.2. Bloga Muziejaus saugyklų būklė.

2.3. Prasta Muziejaus struktūrinių padalinių (Veronikos Šleivytytės paveikslų galerija ir Laukminiškių kaimo muziejus) pastatų būklė.

2.4. Dalyje struktūrinių padalinių neįrengtos žaibosaugos sistemos, patalpos nešildomos.

2.5. Nėra finansinių galimybių išleisti informacinius katalogus apie Muziejų ir jo struktūrinius padalinius, edukacinę veiklą.

2.6. Nepakankamas komandinis darbas, nepakankamai efektyvi vidinė komunikacija.

2.7. Per mažai išnaudojamos inovatyvių technologijų galimybės.

2.8. Nepakankamas užsienio kalbų mokėjimas.

2.9. Nepakankami biudžetiniai asignavimai.

3. Grėsmės

- 3.1. Nepakankamas finansavimas muziejinių vertybių restauravimui ir konservavimui.
- 3.2. Neskiriant finansinių lėšų ir neišnaudojant ES fondų galimybių struktūrinių padalinių pastatų renovacijai kyla grėsmė dėl pastatų išlikimo.
- 3.3. Energetinių ir kitų paslaugų nuolatinis brangimas.
- 3.4. Gyvenimo lygio provincijoje blogėjimas, darbo vietų trūkumas, gyventojų skaičiaus mažėjimas.
- 3.5. Finansinių galimybių ribotumas nesudaro galimybių kelti profesinę kvalifikaciją, plėsti profesines kompetencijas.
- 3.6. COVID-19 ligos pasekmės, karantino ribojimai.
- 3.7. Mažėjantis gyventojų skaičius.

4. Galimybės

- 4.1. Plėsti muziejinių paslaugų asortimentą.
- 4.2. Plėtoti ryšius su aukštosiomis mokyklomis.
- 4.3. Kurti ir plėsti inovatyviomis technologijomis parengtas Muziejaus ekspozicijas.
- 4.4. Vystyti ir intensyvuoti Muziejaus ryšius su masinės informacijos priemonėmis.
- 4.5. Vykdyti muziejinių vertybių skaitmeninimą ir kėlimą į LIMIS sistemą.
- 4.6. Nuosekliai vykdyti eksponatų kaupimą, saugojimą, tyrinėjimą, populiarinimą, sklaidą.
- 4.7. Vykdyti integruotą kultūrinę edukacinę veiklą su kitomis rajono įstaigomis.
- 4.8. Neformaliojo vaikų švietimo ir edukacinių veiklų organizavimas.
- 4.9. Naujų informacinių ir kultūrinių paslaugų kūrimas.
- 4.10. Didėjantis dėmesys kilnojamojo ir nekilnojamojo paveldo išsaugojimui.
- 4.11. Teikiamų paslaugų plėtra didins lankytojų skaičių.

3. MUZIEJAUS VEIKLOS 2021–2023 METAIS KRYPTYS

3.1. Prioritetinės kryptys

Vadovaujantis Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 m. strateginio plėtros plano II prioriteto „Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė“ 2.2 tikslo „Didinti kultūros paslaugų patrauklumą“ 2.2.2 uždaviniu „Gerinti kultūros paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą“, Muziejus savo prioritetine veiklos kryptimi strateginio planavimo laikotarpiui numato paslaugų kokybės ir patrauklumo gerinimą. Pagal Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2022 m. strateginio veiklos plano „Žinių visuomenės, kultūros ir sportinio aktyvumo skatinimo programos“ 02 uždavinio „Užtikrinti kultūros įstaigų veiklą bei kultūros sklaidą rajone“ 02 priemonę „Muziejaus veiklos organizavimo užtikrinimas“, Muziejus prisidės prie informacinės visuomenės kūrimo atnaujinant edukacines veiklas, plėtojant informacines technologijas ir teikiamų

paslaugų pasiūlą.

3.2. Strateginiai tikslai

1. Plėtoti Muziejaus informacinę infrastruktūrą ir skaitmeninimo procesus, siekiant užtikrinti visuomenei geresnę prieigą prie muziejaus ir jo struktūrinių padalinių rinkinių.

2. Kurti naujas šiuolaikiškas edukacines programas, derančias su formalioju ir neformalioju ugdymu, kuo efektyviau įveiklinant senąsias Muziejaus erdves bei sukuriant naujas.

3.3. Strateginių tikslų aprašymas ir vertinimo kriterijai

Muziejus, siekdamas įgyvendinti pirmąjį tikslą, sistemingai kaups, apskaitys, saugos bei pristatys visuomenei rinkinius, formuojančius istorinę savimonę ir skatinančius visuomenės dalyvavimą etnokultūros pažinimo procese. Siekiant užtikrinti tinkamą vertybių išsaugojimą bus restauruota bei konservuota dalis Muziejaus eksponatų. Numatoma kasmet suskaitmeninti 1000 vnt. muziejinių vertybių bei atlikti tam tikros dalies eksponatų tyrimus. Muziejuje sukauptos vertybės visuomenei bus pristatomos nuolatinėse ekspozicijose, rinkinius populiariančiose parodose, renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose ir projektuose, Muziejaus interneto svetainėje bei leidiniuose, viešą prieigą turinčiose duomenų bazėse ir pan.

Antrasis tikslas orientuotas į edukacines veiklas. Edukacinės veiklos stiprinimas, pagrįstas aktyviaisiais ir kūrybiniais mokymo(-si) metodais, diferencijuojant veiklą atsižvelgiant į įvairių visuomenės grupių poreikius ir lūkesčius. Edukacijų patrauklumą lemia derėjimas su formalioju ir neformalioju ugdymu, kuo efektyviau įveiklinant senąsias Muziejaus erdves bei sukuriant naujas. Per projektinę veiklą planuojama tęsti kultūrinę ir socialinę atskirtį mažinančią edukacinę veiklą.

3.4. Tikslų vertinimo kriterijai

- lankytojų skaičius;
- renginių, edukacijų, parodų ir dalyvių skaičius;
- elektroninių paslaugų, sukurtų produktų ir vartotojų skaičius;
- įgyvendintų projektų skaičius;
- veiklos viešinimo priemonių skaičius;
- apsilankymų įstaigos internetinėje svetainėje ir socialiniuose tinkluose skaičius;
- darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo renginiuose, skaičius;
- suskaitmenintų eksponatų skaičius;
- restauruotų ir konservuotų eksponatų skaičius;
- įrengtų ir atnaujintų ekspozicijų, kuriose pritaikyti inovatyvūs ir interaktyvūs kūrybiniai sprendimai, skaičius.

**KUPIŠKIO ETNOGRAFIJOS MUZIEJAUS IR JO STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ
PRIEMONIŲ PLANAS 2021–2023 m.**

I PRIORITETAS. Sistemingai kaupti, apskaityti, saugoti bei pristatyti visuomenei Muziejaus rinkinius, formuojančius istorinę savimonę ir skatinančius visuomenės dalyvavimą etnokultūros pažinimo procese.

1.1. Tikslas. Plėtoti Muziejaus informacinę infrastruktūrą ir skaitmeninimo procesus, siekiant užtikrinti visuomenei geresnę prieigą prie muziejaus ir jo struktūrinių padalinių rinkinių.

1.1.1. Uždavinys. Koordinuoti skaitmeninimo procesus tarp struktūrinių padalinių ir efektyvinti Muziejuje saugomo paveldo sklaidą virtualioje erdvėje.						
Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.1.1.1.	Skaitmeninti eksponatus ir unikalius skelbti LIMIS bazėje	Suskaitmenintų eksponatų skaičius ir įkėlimas į LIMIS (~1800)	2021–2023	Muziejus	-	Muziejaus darbuotojų žmogiškieji ištekliai
1.1.1.2.	Virtualių erdvių panaudojimas sklaidai sukauptų Muziejaus rinkinių (Muziejaus svetainė, socialiniai tinklai, kitos informacinės platformos)	e. produktų skaičius (~ 10 per metus)	2021–2023	Muziejus	-	Muziejaus darbuotojų žmogiškieji ištekliai

1.1.1.3.	Nuolatinių, kilnojamųjų, virtualių parodų kūrimas ir pristatymas	Nuolatinių parodų skaičius (~120), kilnojamųjų parodų skaičius (~30), virtualių parodų skaičius (~15)	2021–2023	Savivaldybė Muziejus	6 000	Lietuvos kultūros tarybos lėšos, Savivaldybės biudžetas
1.1.2. Uždavinys. Parengti ir pritaikyti archeologijos rinkinį demonstravimui.						
Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.1.2.1.	Informatyvus ir estetiškas archeologijos rinkinio pateikimas	Atitinkami dėklai, informaciniai aprašai, demonstraciniai stovai, pastovi ekspozicija	2021	Muziejus	500	Savivaldybės biudžetas
1.1.3. Uždavinys. Muziejaus saugyklų infrastruktūros gerinimas.						
Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.1.3.1.	Sistemų-stelažų, spintų įsigijimas eksponatams sudėti ir saugoti.	Stelažų-sistemų skaičius (3 vnt.)	2021–2023	Savivaldybė Muziejus	3600	Savivaldybės biudžetas
1.1.3.2.	Metalinės spintos eksponatams saugoti	Eksponatų saugojimo spintos (2 vnt.)	2021–2023	Muziejus	2400	Savivaldybės biudžetas
1.1.3.3.	Muziejinių vertybių restauravimas ir konservavimas	Restauruotų ir konservuotų eksponatų skaičius (~40 vnt.: 10 eksponatų buities etnografijos, 30 meno)	2021–2023	Savivaldybė Muziejus	10 000	Lietuvos kultūros tarybos lėšos, Savivaldybės biudžetas

1.1.3.4.	Naujos eksponatų saugyklos įrengimas	Naujos patalpos eksponatams saugoti	2021–2023	Savivaldybė	200 000	Savivaldybės biudžetas, ES lėšos
1.1.3.5.	Muziejaus rinkinių pildymas	Eksponatų pirkimas iš privačių asmenų, viešųjų aukcionų	2021–2023	Savivaldybė	4500	Savivaldybės biudžetas
1.1.3.6.	Eksponatų pakavimo medžiagos	Transportavimui skirta burbulinė plėvelė, 3 rulonai (1,50 m x 100 m, 60 g)	2021–2023	Muziejus	200	Muziejaus biudžetas
1.1.3.7.	Eksponatų priežiūros ir konservavimo patalpos renovavimas	Eksponatų plovimo, valymo, renovavimo patalpos renovavimas (1 vnt.)	2021–2023	Muziejus	500	Muziejaus biudžetas

II PRIORITETAS. Edukacinės veiklos stiprinimas, pagrįstas aktyviaisiais ir kūrybiniais mokymo(-si) metodais, diferencijuojant veiklą atsižvelgiant į įvairių visuomenės grupių poreikius ir lūkesčius.

1.2. Tikslas. Kurti naujas šiuolaikiškas edukacines programas, derančias su formalioju ir neformalioju ugdymu, kuo efektyviau įveiklinant senąsias Muziejaus erdves bei sukuriant naujas.

1.2.1. Uždavinys. Bendradarbiauti su Kupiškio rajono ugdymo įstaigomis kuriant naujas edukacines veiklas, atitinkančias ugdomųjų dalykų programas.						
Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.2.1.1.	Bendradarbiavimas su ugdymo įstaigų mokytojais kuriant edukacines programas	Organizuoti virtualius naujų edukacinių programų pristatymus.	2021–2023	Muziejus	-	Muziejaus darbuotojų žmogiškieji ištekliai

1.2.1.2.	Pandemijos metu ar esant kitai ekstremaliai situacijai teikti nuotolines edukacinių programų paslaugas	Kurti nuotolines transliacijas ir vesti edukacines programas per Muziejaus „YouTube“ kanalą	2021–2023	Muziejus	-	Muziejaus darbuotojų žmogiškieji ištekliai
1.2.1.3.	Filmuotos tematinės edukacinės minipamokėlės skirtos priešmokyklinio amžiaus vaikams ir pradinių klasių mokiniams	Edukacinių pamokėlių ciklas etnografinė, etnokultūrinė tematika (~10 pamokėlių)	2021–2023	Muziejus	-	Muziejaus darbuotojų žmogiškieji ištekliai
1.2.1.4.	Naujos orientacinės edukacinės programos	Parengtos naujos edukacinės programos (~ 6 vnt.)	2021–2023	Savivaldybė Muziejus	-	Muziejaus darbuotojų žmogiškieji ištekliai
1.2.1.5.	Neformaliojo ugdymo programų rengimas ir įgyvendinimas	3 nauji šiuolaikiški ir interaktyvūs kilnojami edukaciniai užsiėmimai įvairaus amžiaus grupėms	2021–2023	Savivaldybė Muziejus Privatus verslas	6000	Savivaldybės biudžetas, įvairių projektų parama, privataus verslo lėšos
1.2.1.6.	Interaktyvių edukacinių programų kūrimas neįgaliesiems ir socialinės atskirties asmenims	Paslaugų paketai žmonėms su negalia ar socialinę atskirtį patiriantiems asmenims.	2021–2023	Muziejus Savivaldybė	6000	Muziejaus biudžetas, Kupiškio miesto VVG finansinės lėšos, projektų parama

1.2.2. Uždavinys. Kurti naujas edukacines erdves bei renovuoti jau turimas.

Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.2.2.1.	Įrengti lauko edukacinę klasę Muziejaus kiemelyje ir Adomo Petrausko muziejaus sode	Sukurti Muziejaus kiemelyje (1 vnt.) ir Adomo Petrausko sodyboje (1vnt.) lauko kūrybines dirbtuves	2021–2023	Muziejus	6000	Savivaldybės biudžetas, įvairių projektų parama, privataus verslo lėšos

1.2.2.2.	Įrengti Muziejaus parodų salėje edukacinę erdvę	Interaktyvus ekranas ir elektroninis informacijos stendas	2021–2023	Muziejus	15 000	Savivaldybės biudžetas, įvairių projektų parama, privataus verslo lėšos
1.2.2.3.	Rengti kūrybinius, edukacinius ir intelektualius susitikimus, filmų peržiūras, kūrybines dirbtuves jaunimui, išnaudojant edukacines erdves muziejuje ir struktūriniuose padaliniuose	Per metus ~6 renginiai	2021–2023	Muziejus	1000	Savivaldybės biudžetas, įvairių projektų parama,
1.2.2.4.	Muziejaus edukacinės klasės interjero atnaujinimas	Nauji baldai, modernios priemonės kūrybinei veiklai	2021–2023	Muziejus Savivaldybė	10 000	Savivaldybės biudžetas, įvairių projektų lėšos

1.2.3. Uždavinys. Atnaujinti Muziejaus ekspozicijas, papildant jas interaktyviais elementais, kurie leistų lankytojai pačiam išbandyti vieną ar kitą artefaktą arba patirti kitais pojūčiais.

Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.2.3.1.	Archeologinio rinkinio ekspozicija	Sukurtas virtualios realybės videofilmas	2021	Muziejus Savivaldybė	60 000	Savivaldybės biudžetas, įvairių projektų lėšos, privataus verslo lėšos
1.2.3.2.	Adomo Petrausko muziejuje nauja etnografinė ekspozicija	Ekspozicija „Pirtis sodyboje, buityje ir papročiuose“ (1 vnt.). Ekspozicija Adomo Petrausko pirtelėje.	2021	Muziejus Savivaldybė	1000	Savivaldybės biudžetas, įvairių projektų lėšos
1.2.3.3.	Virtualios parodos visuomenei	Muziejaus eksponatų panaudojimas virtualioms parodoms „YouTube“ kanale.	2021–2023	Muziejus	1000	Muziejaus biudžetas

1.2.3.4.	Turistinis maršrutas „Kupiškio štetlas“, pristatantis žydų bendruomenės palikimą Kupiškio mieste	Orientacinė ekskursija po išlikusius štetlo objektus.	2021	Muziejus	200	Savivaldybės biudžetas
1.2.3.5.	Aktyvus orientacinis edukacinis užsiėmimas mitologiniame A.Petrausko sode	Mitologinė lauko ekspozicija (1 vnt.) Adomo Petrausko muziejuje	2021	Muziejus	10 000	Lietuvos kultūros tarybos lėšos, Savivaldybės biudžetas

1.2.4. Uždavinys. Aktyvinti mokslinę tiriamąją ir leidybinę veiklą.

Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.2.4.1.	Archeologinio rinkinio datavimo tyrimas	Rengiamas projektas finansavimui gauti archeologinio rinkinio datavimui	2021	Muziejus	4500	Lietuvos kultūros tarybos lėšos
1.2.4.2	Veronikos Šleivyтės pastelės rinkinio skaitmeninimas	Rengiamas projektas finansavimui gauti pastelėms (500 vnt.) suskaitmeninti, parengti leidybai ir išleisti katalogą.	2021	Muziejus	9500	Lietuvos kultūros tarybos lėšos, Savivaldybės biudžetas
1.2.4.3	Leidinio „Kupiškėnų senovė“ rankraščių palyginamoji analizė	Palyginamoji rankraščių analizė Muziejaus nuorašo su VU bibliotekos, Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto, Lietuvos nacionalinio muziejaus rankraščiais	2021	Muziejus	200	Muziejaus biudžetas

1.2.4.4	„Kupiškėnų senovė“ leidinio perleidimas	Rengiamas projektas „Kupiškėnų senovė“ perleidimui, panaudojant surinktą cenzūruotą medžiagą.	2021–2023	Muziejus	11 000	Lietuvos kultūros tarybos lėšos, Savivaldybės biudžetas
1.2.4.5.	Mokslinių pranešimų rengimas, konferencijų organizavimas	3 mokslinių pranešimų parengimas. 3 mokslinių konferencijų organizavimas	2021–2023	Muziejus	800	Muziejaus biudžetas, Lietuvos kultūros tarybos lėšos
1.2.4.6.	Įvairūs proginiai katalogai, mokslinių tyrinėjimų leidiniai, elektroniniai leidiniai	Publikuojant katalogus, kitas knygas, elektroninius leidinius bus užtikrintas istorijos, etnokultūros vertybių populiarinimas Lietuvoje ir už jos ribų	2021–2023	Muziejus	10 000	Lietuvos kultūros tarybos lėšos, Savivaldybės biudžetas

III PRIORITETAS. Efektyvus, planingas Muziejaus darbuotojų gebėjimų, bendrųjų vadybinių bei socialinių kompetencijų ugdymas, kvalifikacijos kėlimas.

1.3. Tikslas. Skatinti ir planingai įgyvendinti darbuotojų gebėjimų ugdymą, kvalifikacijos tobulinimą, sudaryti sąlygas motyvacijos skatinimui, psichologinio klimato gerinimui.

1.3.1. Uždavinys: Tikslingai ir sistemingai tobulinti Muziejaus darbuotojų žinias, gebėjimus, įgūdžius, vertinimas.						
Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.3.1.1.	Individualių muziejinės	Individualių muziejinės	2021–2023	Savivaldybė		Lietuvos kultūros tarybos

	veiklos kvalifikacijos kėlimo projektų rengimas ir jų įgyvendinimas nacionaliniuose ar respublikiniuose muziejuose	veiklos kvalifikacijos kėlimo parengtų ir įgyvendintų projektų skaičius (~2)		Muziejus	3 000	lėšos, Savivaldybės biudžetas
1.3.1.2.	Muziejaus darbuotojų dalyvavimas įvairiuose respublikiniuose seminaruose, konferencijose	Muziejaus darbuotojų dalyvavimas respublikiniuose seminaruose ir konferencijose, skaičius (~20)	2021–2023	Muziejus Savivaldybė	2 000	Savivaldybės biudžetas

1.3.2. Uždavinys. Skatinti darbuotojų motyvaciją, gerinti įstaigos psichologinį klimatą.

Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.3.2.1.	Kvalifikuotų Muziejaus darbuotojų darbo veiklos vertinimas ir skatinimas	Veiklos vertinimo dokumentai	2021–2023	Muziejus	-	Savivaldybės biudžetas
1.3.2.2.	Vadovaujant psichologui savianalizės atlikimas, apibendrinimas, aptarimas, pritaikymas muziejinės veiklos vykdyme	Savikontrolės testų atlikimas, apibendrinimas, taikymas praktinėje veikloje (grįžtamoji analizė)	2021–2023	Muziejus	400	Savivaldybės biudžetas

1.3.3. Uždavinys. Ryšių užmezgimas įgyvendinant bendrus projektus, bendradarbiavimas su Lietuvos aukštosiomis mokyklomis, Lietuvos muziejais.

Nr.	Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis (eurais)	Finansavimo šaltiniai
1.3.3.1.	Aukštųjų mokyklų lektorių	Bendradarbiavimo	2021–2023	Muziejus		Savivaldybės biudžetas

	paskaitos	sutartys su aukštosiomis mokyklomis (~3).		Savivaldybė	4 000	LKT projektų parama
1.3.3.2.	Kolegialus bendradarbiavimas su Lietuvos muziejais	Aplankytų Lietuvos rajono savivaldybių muziejų ir susipažinimas su jų veikla skaičius (~3)	2021–2023	Muziejus	1 000	Savivaldybės biudžetas
1.3.3.3.	Studentų praktika muziejuje	Studentų praktikos atlikimo sutartys (~5).	2021–2023	Muziejus	-	Muziejaus darbuotojų žmogiškieji ištekliai

PRITARTA

Kupiškio etnografijos muziejaus
tarybos 2021 m. vasario 1 d. posėdžio
protokoliniu nutarimu
(protokolas Nr. 1)